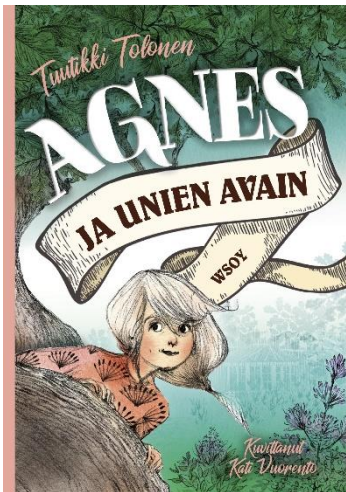

Tuutikki Tolonen ja Kati Vuorento (kuv.): *Agnes ja unien avain* (WSOY 2020)

Elämästä ei puutu seikkailua sen jälkeen kun Agnes päätyy asumaan äitinsä kanssa pikkuseen Harmalan kaupunkiin. Agnes alkaa nähdä erikoisia unia, jotka johdattavat hänet ja uuden ystävän Pullan kaupungin reunamilla sijaitsevaan vanhaan kartanoon. Unet ja kartanon puutarhasta löytynyt avain kietoutuvat mystisellä tavalla Agneksen menneisyyteen. Kirja aloittaa uuden maagisrealistisen lastenromaanisarjan, joka on täynnä jännitystä ja seikkailua. Hienovarainen ja herkkä lyijykynäkuviutus keventää kirjaa ja tekee lukemisesta vaivatonta myös niille, joita iso tekstimassa saattaa uuvuttaa.

Kenelle? Kirja kookuttaa niin alakouluikäiset lukuahmatit kuin kokemattomammankin lukijat.

SATTUMUSTEN LISTA

Vain kolme päivää! Kaikki oli tapahtunut kauhean nopeasti.

Muuttopäivänä tilanne oli ollut nopeasti listattuna tämä. (s. 12.)

Agneksen elämä kääntyy kertaheitolla pääläelleen, kun hän muuttaa äitinsä kanssa Harmalaan. Muutaman päivän aikana tapahtuu monenlaista kivaa ja jännittävää, ja Agnes kirjoittaa tapahtumat muistilistaksi. Tee oma kivojen sattumusten lista edelliseltä kolmelta päivältä. Kaivele muistin sopukoista myös ihan pieniä ja vähäpätöiseltä tuntuja sattumuksia – ne saattavat toisinaan osoittautua erityisen merkitykselliseksi ja kiinnostaviksi. Vertaa omaa listaa kaverin kanssa. Mitä yhteistä ja erilaista listoistanne löytyy?

TARINOITA NIMIEN TAKANA

Koira löntysteli eteenpäin oudon vastahakoisesti, mutta Agnes keskittyi lukemaan hautakiviin kaiverrettuja nimiä, vanhoja syntymäpäiviä ja kuolinpäiviä. Keitä nämä ihmiset olivat olleet? Miltä he olivat näyttäneet, mitä tehneet elämänsä aikana? Jokaisen nimen takana oli kokonainen elämä täynnä yksityiskohtia. Se tuntui uskomattomalta. (s. 15–16.)

Hautausmaat ovat kiehtovia paikkoja ja tuhansia tarinoita täynnä. Sen huomaa Agneskin. Tee retki kotipaikkakuntasi hautausmaalle. Kiertele hautojen välissä ja tutkaile hautakiviä ja niiden tekstejä. Etsi kiinnostavin hautapaikka ja keksi tarina edesmenneelle ihmiselle. Voit käyttää apuna yllä olevan katkelman kysymyksiä, joita Agneskin pohtii kävellessään Harmalan hautausmaan käytävillä.

TUOKSUJEN PAIKKA

He lähtivät kävelemään. Tori kuhisi markkinaväkeä, aurinko paistoi ja ilmassa leijaili houkuttelevia torituoksuja: mansikoita, kukkia lettuja ja kahvia. Agnesista tuntui yhtäkkiä, ettei muutto ollutkaan pelkästään huono käänne. Ehkä siitä seuraisi lopulta jotain hyvääkin, niin kuin äiti oli sanonut. (s. 30.)

Sulje silmäsi ja kuvittele itsesi sinulle mieluisaan paikkaan. Miltä siellä näyttää, tuoksuu ja kuulostaa? Kirjoita paikankuvaus.

UNI

Uni oli hänen mielessään kirkkaana kuin elokuva. Nyt hän muisti, mitä hänellä oli ollut kädessään: hopeanvärinen rasia. Hän muisti, miltä se tuntui kädessä. Sen kanteen oli sommiteltu kukkakimppu värikkäistä pienistä kivistä. Rasia oli tiukasti kiinni ja siinä oli pieni avaimenreikä. (s. 76.)

Sulje silmäsi ja muistele jotain unta, jonka olet joskus nähnyt. Jos mitään ei tule mieleen, kuvittele sellainen uni, jonka ehdottomasti haluaisit nähdä. Missä olet? Kuvittele itsesi johonkin paikkaan. Miltä siellä näyttää, kuulostaa ja tuoksuu? Sinulla on jotain kädessäsi, mitä? Kirjoita kuvaus unesta, jonka juuri kuvittelit. Kerro, mitä kädessäsi on ja miksi.

MYSTEERIKUVIA

Paperin välistä pöydälle tipahti mustavalkoinen valokuva. Pulla nosti sen käteensä.

”Kukahän tämä on?” hän kysyi.

Kuvasta katsoi vakava nuori mies tummassa puvussa. Pulla käänsi kuvan ja luki sen takaa: ”Rakkaalle Agnes Marialle 2/1938 Kunnes tapaamme jälleen. Algot” (s. 140.)

Etsi käsiisi vanhoja valokuvia. Jos et löydä muualta, niitä löytyy myös netistä. Tutki kuvia ja pohdi, keitä kuvissa mahtaa olla. Valitse yksi kuva ja keksi siinä olevalle ihmiselle tai ihmisille tarina ja mieti, mitä on tapahtunut juuri ennen kuvan ottamista. Miksi kuva on otettu ja milloin?

Keksi ja kirjoita myös saatesanat, jotka on ehkä kirjoitettu kuvan taakse. Kenelle kuva on mahdollisesti annettu?

OUTOJA ESINEITÄ

”Haluaisin kysyä näistä esineistä ja niiden lahjoittajasta”, Agnes jatkoi nopeasti.

Opas näytti ilahuneelta. Hän nousi ylös ja asteli heidän luokseen.

”Ne ovatkin hyvin kiinnostavia esineitä. Mitä haluaisit tietää?” (s. 127.)

Agnes on hyvin kiinnostunut Rauhalan kartanon vanhoista esineistä, jotka ovat päätyneet esille Harmalan museoon. Kerätkää porukalla kokoelma erikoisia esineitä omista kodeistanne. Tutkikaa esineitä ja keksikää niille tarinoita. Mistä esine on peräisin? Kenelle se on alun perin kuulunut? Mitä sillä on tehty ja missä? Miksi esine on ollut alkuperäiselle omistajalleen erityisen tärkeä? Kirjoita kohtaus, jossa alkuperäinen omistaja käyttää esinettä.